

Asia: VN/30163/2023

## Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston kulttuuripoliittiseksi selonteoksi

### Visio

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon visiota?  
Kyllä / En. Jos ette, kuvailkaa mahdolliset muutostarpeet.**

Kyllä

**Mahdolliset muutostarpeet.**

-

### Tavoitteet

**Kannatatteko kulttuuripoliittisen selonteon neljää tavoitetta?**

Kyllä, tavoitteet vastaavat omaa näkemystäni

**Jos vastasitte en, kuvailkaa tiiviisti mahdolliset muutostarpeet.**

-

### Toimenpide-ehdotukset

**Tässä on lueteltu yhdeksän toimenpidekokonaisuutta. Mitkä raportin toimenpide-ehdotuksista ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa? Valitse ensin yksi (1) haluamasi toimenpidekokonaisuus ja kirjoita sen jälkeen haluamasi toimenpide-ehdotukset alla olevaan tilaan kaikki peräkkäin. Valitse yhteensä enintään viisi (5).**

Kulttuurin tekijät avainasemassa [1] Kirja-alasta tehdään laajempi selvitys ja sen pohjalta kansallinen toimenpideohjelma kirjallisuuden tukemiseksi. 2) Tekijänoikeuslainsäädäntöä ja -järjestelmää kehitetään ja ylläpidetään niin, että tekijöiden taloudelliset ja moraaliset oikeudet turvataan, lainsäädäntö ja järjestelmä tukee oikeuksien tehokasta lisensointia ja ansaintalogiikoiden innovatiivista kehittämistä, sopimusosapuolten välillä vallitsee nykyistä parempi tasapaino, oikeuksien valvonta on tehokasta ja käytössä on kehittynyt tekijänoikeuden digitaalinen infrastruktuuri. 3) Tekijöiden ja muiden oikeudenhaltijoiden tekijänoikeuksiin ja tekijänoikeudella suojatun aineiston käytön korvaamiseen liittyvät intressit sekä tekoälyn kehittämiseen liittyvät

laajemmat yhteiskunnalliset intressit otetaan tasapainoisesti ja läpinäkyvästi huomioon tekoälyteknologioita kehitettäessä. 4) Kulttuurin tekijöiden asemaa parantaviin keinoihin sisältyvät epätyypillisiin työsuhteisiin liittyvien ongelmien korjaaminen, ansainnan vahvistaminen alusta- ja tekijänoikeustaloudessa, taiteen ja kulttuurin ostamiseen ja lahjoituksiin liittyvät kannustimet verotuksessa sekä uudenlaiset välittäjäjärakenteisiin liittyvät rahoitusmuodot. 5) Kulttuuri- ja luovien alojen julkinen rahoitus ja rakenteet parantuvat vuoteen 2040 mennessä niin, että luovan talouden osuus bkt:sta kaksinkertaistuu.]

## Oma roolinne tulevassa toimeenpanossa

### **Millaisena näette oman tai edustamanne tahon roolin kulttuuripoliittisenselonteon toimeenpanossa?**

Sanasto ry on kirjallisuuden tekijänoikeusjärjestö, joka edustaa yli 17 000 kirjailijaa ja kääntäjää. Kulttuuripoliittisessa selonteossa on tuotu hyvin esille tekijät ja tekijänoikeudet. Tekijänoikeusjärjestönä Sanasto osallistuu mielellään kirjallisuuden tekijänoikeuskysymysten asiantuntijana kulttuuripoliittisen selonteon toimeenpanoon. Erityisesti kirjallisuuden osalta vanhentuneita rakenteita tulee pystyä nykyaikaistamaan, jotta kirjailijoilla ja kääntäjillä on mahdollisuus tulla toimeen omalla työllään.

## Tiivistelmä näkemyksistänne

### **Tähän voitte kirjoittaa mahdolliset muut kulttuuripoliittista selontekoa koskevat huomionne.**

Kiitämme erityisesti Kulttuuripoliittiseen selontekoon otetusta kirjauksesta koskien kirja-alasta tehtävää laajempaa selvitystä ja kansallista toimenpideohjelmaa kirjallisuuden tukemiseksi. Samalla haluamme muistuttaa, että kirjallisuus on sekä kaunokirjallisuutta että tietokirjallisuutta. Nyt tietokirjallisuus ei varsinaisesti näy selonteossa vaikka sillä on suuri merkitys kansallisen kulttuurimme rakentumisessa.

Kirjallisuuden tekijöillä olisi mahdollisuus tulla toimeen omalla työllään, jos he saisivat asianmukaisen korvauksen teostensa hyödyntämisestä. Toivomme, että kulttuuripoliittisen selonteon myötä myös valtio toimii vastuullisesti kirjallisuuden käyttäjänä ja huolehtii siitä, että tekijät saavat teostensa hyödyntämisestä asianmukaisen korvauksen.

Selonteossa esille tuotu tavoitteiden konkretisointi, vaikuttavuus ja mittaaminen ovat erittäin kannatettavia. Toimeenpanosuunnitelman laatiminen on tärkeä vaihe kulttuuripoliittisen selonteon tavoitteiden toteuttamisessa ja toivomme mahdollisuutta olla mukana vaikuttamassa toimeenpanosuunnitelman laatimiseen ja mittareiden valitsemiseen.

Vettensola Niina  
Sanasto ry